Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 07.09.2000.
Stājas spēkā: 01.01.2001.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 331/333, 22.09.2000.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 19, 12.10.2000.

Attēlotā redakcija: 01.07.2026. - ...

Grozījumi:

29.03.2001. likums / LV, 56, 06.04.2001.; Ziņotājs, 9, 03.05.2001. / Stājas spēkā 20.04.2001.
20.06.2002. likums / LV, 97, 28.06.2002.; Ziņotājs, 14, 25.07.2002. / Stājas spēkā 12.07.2002.
31.10.2002. likums / LV, 165, 13.11.2002.; Ziņotājs, 23, 12.12.2002. / Stājas spēkā 27.11.2002.
15.05.2003. likums / LV, 82, 03.06.2003.; Ziņotājs, 12, 26.06.2003. / Stājas spēkā 17.06.2003.
14.04.2005. likums / LV, 65, 26.04.2005.; Ziņotājs, 10, 26.05.2005. / Stājas spēkā 10.05.2005.
14.09.2006. likums / LV, 154, 27.09.2006.; Ziņotājs, 20, 26.10.2006. / Stājas spēkā 01.10.2006.
02.11.2006. likums / LV, 180, 09.11.2006.; Ziņotājs, 24, 28.12.2006. / Stājas spēkā 10.11.2006.
24.05.2007. likums / LV, 93, 12.06.2007.; Ziņotājs, 13, 12.07.2007. / Stājas spēkā 26.06.2007.
14.11.2008. likums / LV, 186, 28.11.2008.; Ziņotājs, 24, 23.12.2008. / Stājas spēkā 08.12.2008.
12.12.2008. likums / LV, 200, 23.12.2008.; Ziņotājs, 2, 29.01.2009. / Stājas spēkā 01.01.2009.
01.12.2009. likums / LV, 196, 15.12.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.
25.02.2010. likums / LV, 40, 11.03.2010. / Stājas spēkā 25.03.2010.
14.10.2010. likums / LV, 174, 03.11.2010. / Stājas spēkā 01.12.2010.
29.05.2014. likums / LV, 113, 11.06.2014. / Stājas spēkā 25.06.2014.
26.03.2015. likums / LV, 68, 08.04.2015. / Stājas spēkā 22.04.2015.
23.11.2016. likums / LV, 241, 10.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
16.03.2017. likums / LV, 64, 28.03.2017. / Stājas spēkā 11.04.2017.
21.06.2018. likums / LV, 132, 04.07.2018. / Stājas spēkā 01.01.2019.
08.10.2020. likums / LV, 202A, 19.10.2020. / Stājas spēkā 02.11.2020.
02.06.2022. likums / LV, 115, 15.06.2022. / Stājas spēkā 01.07.2022.
29.05.2025. likums / LV, 111, 11.06.2025. / Stājas spēkā 01.07.2025.
19.03.2026. likums / LV, 61, 27.03.2026. / Stājas spēkā 10.04.2026.
18.06.2026. likums / LV, 122A, 30.06.2026. / Stājas spēkā 01.07.2026.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Valsts civildienesta likums

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likuma mērķis

Šā likuma mērķis ir noteikt Latvijas Republikai un tās Satversmei lojāla, profesionāla, politiski neitrāla valsts

civildienesta tiesisko statusu, kas nodrošina tiesisku, stabilu, efektīvu un atklātu valsts pārvaldes darbību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.03.2015. likumu, kas stājas spēkā 22.04.2015.)

2.pants. Likuma darbība

(1) Šis likums nosaka valsts civildienesta ierēdņa amata pretendentam (turpmāk — pretendents) izvirzāmās obligātās prasības, iecelšanu ierēdņa amatā un atbrīvošanu no ierēdņa amata, ierēdņa pienākumus, tiesības, dienesta gaitu un vadību vispārējā valsts civildienestā.

(2) Uz pretendentu, kas iecelts ierēdņa amatā, attiecas visi pienākumi un tiesības, kas šajā likumā noteikti attiecībā uz valsts civildienesta ierēdni (turpmāk — ierēdnis).

(3) Uz specializētā valsts civildienesta (3.panta otrā daļa) ierēdņiem attiecas šā likuma I nodaļa, 4.panta otrās daļas 1.punkts, IV nodaļa, 22.pants, 23. pants, 37.pants, 38.panta trešā daļa, 39.pants un 40. pants. Citas šā likuma normas tiesiskās attiecības specializētajā valsts civildienestā nosaka tiktāl, ciktāl tās nenosaka speciālie likumi.

(4) Valsts civildienesta tiesiskajās attiecībās piemērojamas darba tiesiskās attiecības regulējošo normatīvo aktu normas, kas nosaka vienlīdzīgu tiesību principu, atšķirīgas attieksmes aizlieguma principu, aizliegumu radīt nelabvēlīgas sekas, darbinieku pārstāvības un darba koplīgumu noteikumus, darba un atpūtas laiku, darba samaksu, darbinieka materiālo atbildību un termiņus, ciktāl to nenosaka šis likums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.05.2003., 14.04.2005., 02.11.2006., 21.06.2018. un 02.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2022.)

3.pants. Ierēdnis

(1) Ierēdnis ir persona, kas tiešās valsts pārvaldes iestādē (turpmāk — iestāde) veido nozares politiku vai attīstības stratēģiju, koordinē nozares darbību, sadala vai kontrolē finanšu resursus, izstrādā normatīvos aktus vai kontrolē to ievērošanu, sagatavo vai izdod administratīvos aktus, sagatavo vai pieņem citus ar indivīda tiesībām saistītus lēmumus.

(2) Ierēdnis specializētajā valsts civildienestā ir persona, kas šā panta pirmajā daļā minētās funkcijas veic diplomātiskajā un konsulārajā dienestā, Valsts ieņēmumu dienestā un Nodokļu un muitas policijā.

(3) Ministru prezidents, ministrs, īpašu uzdevumu ministrs, Ministru prezidenta biedrs (turpmāk — ministrs), valsts ministrs, minēto amatpersonu biroju darbinieki (palīgi, padomnieki, preses sekretārs), kā arī parlamentārais sekretārs nav ierēdņi.

(4) Valsts interesēs ierēdņa amatā uz noteiktu laiku var iecelt profesionālā dienesta karavīru. Profesionālā dienesta karavīrs, kas ieņem ierēdņa amatu, nav ierēdnis, bet uz viņu attiecas šā likuma 11.panta pirmā daļa, IV un V nodaļa, 22.panta 2., 3. un 4.punkts, 23. pants, 35., 38. un 42.pants. Ierēdņu amatus, kurus var ieņemt profesionālā dienesta karavīri, ierēdņa amata pienākumu izpildes kārtību, disciplinārsodīšanas kārtību un Militārā dienesta likumā profesionālā dienesta karavīram noteikto pabalstu, piemaksu un kompensāciju izmaksas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(5) Valsts interesēs ierēdņa amatā Iekšlietu ministrijā, Tieslietu ministrijā, Ārlietu ministrijā (diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās ārvalstīs) vai Valsts kancelejas Krīzes vadības centrā uz noteiktu laiku, bet ne ilgāk kā uz pieciem gadiem var iecelt Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādes vai Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi. Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādes vai Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi, kura ieņem ierēdņa amatu, nav ierēdnis, bet uz šo amatpersonu attiecas šā likuma 11.panta pirmā daļa, IV un V nodaļa, 22.panta 2., 3. un 4.punkts, 35., 38. un 42.pants. Ierēdņa amata izpildes, izdienas aprēķināšanas un disciplinārsodīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(6) Valsts interesēs vakantajā ierēdņa amatā, neizsludinot atklātu pretendentu konkursu, var iecelt Satversmes tiesas tiesnesi gada laikā pēc pilnvaru termiņa izbeigšanās, ja persona atbilst amatam izvirzītajām prasībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.06.2002., 31.10.2002., 15.05.2003., 14.04.2005., 14.09.2006., 01.12.2009., 26.03.2015., 23.11.2016., 16.03.2017., 21.06.2018., 08.10.2020., 29.05.2025. un 19.03.2026. likumu, kas stājas spēkā 10.04.2026.)

II nodaļa
Vispārējā valsts civildienesta pārvaldība

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.03.2026. likumu, kas stājas spēkā 10.04.2026.)

4.pants. Iestāžu kompetence

(1) Iestādes kontrolē šā likuma un citu ar valsts civildienesta jomu saistīto normatīvo aktu piemērošanu iestādes padotībā esošo ierēdņu darbībā, tai skaitā:

1) atceļ padotībā esošo ierēdņu lēmumus valsts civildienesta jomā un uzdod tiem novērst konstatētos pārkāpumus;

2) likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā ierosina, izmeklē disciplinārlietas un uzliek disciplinārsodus, kā arī izskata ierēdņu sūdzības par piemērotajiem disciplinārsodiem;

3) izskata sūdzības par pretendentu konkursu.

(2) Valsts kanceleja:

1) izstrādā un koordinē valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības politiku;

2) koordinē iestādēs nodarbināto ierēdņu un darbinieku karjeras attīstību;

3) saskaņo ierēdņu amatus;

4) nodrošina iestādes vadītāju atlasi, izņemot šā likuma 37.pantā minēto gadījumu.

(3) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(14.11.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.12.2009., 29.05.2014. un 19.03.2026. likumu, kas stājas spēkā 10.04.2026.)

5.pants. Valsts administrācijas skola

(1) Valsts administrācijas skola ir Valsts kancelejas pārraudzībā esoša iestāde, kas īsteno valsts politiku valsts pārvaldē nodarbināto izglītības jomā.

(2) Valsts administrācijas skolas funkcijas ir:

1) izstrādāt valsts pārvaldē nodarbināto mācību programmas saskaņā ar Valsts kancelejas pasūtījumu;

2) koordinēt un nodrošināt valsts pārvaldē nodarbināto mācību procesu;

3) izstrādāt normatīvo aktu projektus, konceptuālos jautājumus, ziņojumus, programmas un citus dokumentus,

kas saistīti ar valsts pārvaldē nodarbināto mācībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.05.2003. un 19.03.2026. likumu, kas stājas spēkā 10.04.2026.)

5.[1] pants. Valsts pārvaldes cilvēkresursu pārvaldības un mācību un attīstības pakalpojumi

(1) Valsts pārvaldes vienotā pakalpojumu centra ietvaros Valsts kanceleja sniedz cilvēkresursu pārvaldības pakalpojumus, bet Valsts administrācijas skola sniedz mācību un attīstības pakalpojumus.

(2) Ministru kabinets nosaka pakalpojumus, kurus Valsts kanceleja un Valsts administrācijas skola sniedz valsts pārvaldes vienotā pakalpojumu centra ietvaros, un šo pakalpojumu sniegšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā valsts pārvaldes institūcijas un tajās nodarbinātie un privātpersonas pievienojas attiecīgo pakalpojumu saņemšanai Valsts kancelejā vai Valsts administrācijas skolā valsts pārvaldes vienotā pakalpojumu centra ietvaros.

(19.03.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.04.2026.)

III nodaļa
Iecelšana ierēdņa amatā

6.pants. Ierēdņu amati

(1) Ierēdņu amatus iestādē atbilstoši amatā veicamajiem pienākumiem, saskaņojot ar Valsts kanceleju, nosaka iestādes vadītājs.

(2) Šā likuma izpratnē ministrijas valsts sekretārs ir uzskatāms par iestādes vadītāju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 08.12.2008.)

7.pants. Pretendentam izvirzāmās obligātās prasības

(1) Uz ierēdņa amatu var pretendēt persona:

1) kura ir Latvijas Republikas pilsonis;

2) kura pārvalda latviešu valodu;

3) kurai ir augstākā izglītība;

4) kura nav sasniegusi likumā noteikto pensijas vecumu;

5) kura nav sodīta par tīšiem noziedzīgiem nodarījumiem vai ir reabilitēta vai kurai ir noņemta vai dzēsta sodāmība;

6) kurai sakarā ar disciplinārlietā, administratīvo pārkāpumu lietā vai krimināllietā piemērotu sodu nav aizliegts ieņemt ierēdņa amatu;

7) kuras rīcībspēju nav ierobežojusi tiesa;

8) kura nav vai nav bijusi PSRS, Latvijas PSR vai kādas ārvalsts valsts drošības dienesta, izlūkdienesta vai pretizlūkošanas dienesta štata darbinieks;

9) kura nav vai nav bijusi ar likumiem vai tiesas nolēmumiem aizliegto organizāciju dalībnieks;

10) *(izslēgts ar 21.06.2018. likumu)*;

11) *(izslēgts ar 21.06.2018. likumu)*.

(1^1) Šā panta pirmās daļas 4. punkts neattiecas uz personu, kura pretendē uz ierēdņa amatu, kas ir vakants uz noteiktu laiku.

(2) Personas, kuras pretendē uz ierēdņa amatu, likumos noteiktajā kārtībā atbild par iesniegto dokumentu un tajos ietverto ziņu pareizību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.09.2006., 14.11.2008. un 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

8.pants. Pretendentu konkurss uz vakantajiem ierēdņu amatiem

(1) Atklātu pretendentu konkursu uz ierēdņu amatiem attiecīgā iestāde izsludina Nodarbinātības valsts aģentūras vakanču portālā.

(2) Izsludinot konkursu, norāda saskaņā ar amata aprakstu ierēdņa amata pretendentam izvirzāmās prasības, pieteikšanās termiņu, iesnieguma iesniegšanas vietu, kā arī to, vai uz ierēdņa amatu var pretendēt persona, kura ir sasniegusi likumā noteikto pensijas vecumu (7. panta $1.^1$ daļa).

(3) Pretendentu pieteikšanās termiņu sāk skaitīt no konkursa izsludināšanas dienas, un tas nedrīkst būt īsāks par 10 dienām un garāks par 30 dienām.

(4) Uz vakanto ierēdņa amatu atklātu pretendentu konkursu var neizsludināt:

1) ja ar pretendentu, kas atklāta konkursa rezultātā iecelts ierēdņa amatā, mēneša laikā pēc iecelšanas izbeidz valsts civildienesta attiecības un pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisija iestādes vadītājam iesaka iecelšanai ierēdņa amatā pretendentu, kurš konkursā tika atzīts kā nākamais, kas vislabāk atbilst ierēdņa amata aprakstā izvirzītajām prasībām;

2) ja atklāta pretendentu konkursa laikā izveidojas cits vakants ierēdņa amats ar identisku amata aprakstu un pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisija iestādes vadītājam iesaka iecelšanai ierēdņa amatā nākamo pretendentu, kurš atklātā pretendentu konkursā ieguvis augstāko novērtējumu;

3) citos šajā likumā noteiktajos gadījumos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.05.2003., 29.05.2014., 21.06.2018., 02.06.2022., 29.05.2025. un 18.06.2026. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2026.)

9.pants. Pretendentu atbilstības ierēdņa amatam pārbaude

(1) Pretendentu atbilstību vakantajam ierēdņa amatam izvērtē pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisija, kuru izveido:

1) konkursam uz iestādes vadītāja amatu — attiecīgais ministrs;

2) konkursam uz pārējiem ierēdņu amatiem — attiecīgās iestādes vadītājs.

(2) Pretendentu atbilstību vakantā ierēdņa amata aprakstā izvirzītajām prasībām izvērtē, ievērojot attiecīgā ierēdņa amata pārbaudes kritērijus, kurus nosaka:

1) iestādes vadītāja amatam — ministrs, saskaņojot tos ar Valsts kanceleju;

2) pārējiem ierēdņu amatiem — attiecīgā iestāde.

(2[1]) Ministru kabinets nosaka iestādes vadītāju atlases plānošanas, prasību izvirzīšanas un pretendentu novērtēšanas kārtību.

(3) Pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisija izvēlas vienu vai vairākus pretendentus, kas vislabāk atbilst ierēdņa amata aprakstā izvirzītajām prasībām, un, motivējot savu izvēli, iesaka viņus:

1) Ministru prezidentam — iecelšanai Valsts kancelejas direktora amatā;

2) ministram — iecelšanai iestādes vadītāja amatā;

3) attiecīgās iestādes vadītājam — iecelšanai citos ierēdņu amatos.

(4) Attiecīgā šā panta trešajā daļā minētā amatpersona izvērtē pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisijas ieteikumu un pieņem lēmumu par pretendenta iecelšanu amatā.

(5) Attiecīgā iestāde publicē Nodarbinātības valsts aģentūras vakanču portālā šā panta trešajā daļā minētās amatpersonas lēmumu par pretendenta iecelšanu amatā piecu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

(6) Ja pretendenti saņēmuši vienādu novērtējumu, priekšrocības ieņemt ierēdņa amatu ir personai, kura atbrīvota no ierēdņa amata:

1) sakarā ar iestādes vai ierēdņa amata likvidāciju;

2) *(izslēgts ar 14.11.2008. likumu)*.

(7) Pretendentam ir tiesības iepazīties ar pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisijas ieteikumu un šā panta trešajā daļā minētās amatpersonas lēmumu. Pretendentam ir tiesības attiecīgās amatpersonas lēmumu apstrīdēt augstākā iestādē vai, ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets vai Ministru prezidents, pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.05.2003., 14.09.2006., 14.11.2008., 29.05.2014., 21.06.2018., 02.06.2022. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2025.)

10.pants. Atkārtots pretendentu konkurss

Atkārtotu pretendentu konkursu izsludina, ja:

1) konkursā nav pieteicies neviens pretendents;

2) saskaņā ar pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisijas lēmumu neviena pretendenta profesionālā sagatavotība neatbilst ierēdņa amata aprakstā noteiktajām prasībām;

3) nevienu no pretendentu un ierēdņu vērtēšanas komisijas ieteiktajiem pretendentiem šā likuma 9.panta trešajā daļā minētā attiecīgā amatpersona neatzīst par piemērotu attiecīgajam amatam.

11. pants. Pretendenta vai ierēdņa iecelšana amatā

(1) Pretendentu vai ierēdni amatā uz nenoteiktu laiku ar rīkojumu ieceļ iestādes vadītājs. Pretendentu vai ierēdni

var iecelt ierēdņa amatā uz noteiktu laiku, norādot dienesta apstākļus, kas to nosaka.

(2) Ieceļot pretendentu vai ierēdni amatā, sniedzama informācija par viņa tiesībām, darba laiku, iestādē noteiktajiem atlīdzības noteikšanas un izmaksas nosacījumiem un kārtību, noslēgto koplīgumu, ja tāds ir, civildienesta attiecību izbeigšanas nosacījumiem un kārtību, kā arī informācija par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veikšanu. Iestādei ir pienākums informēt pretendentu vai ierēdni par izmaiņām sniegtajā informācijā.

(3) Pretendentu vai ierēdni iestādes vadītāja amatā uz pieciem gadiem ieceļ ministrs. Valsts kancelejas direktoru amatā uz pieciem gadiem ieceļ Ministru prezidents. Viena un tā pati persona var būt iestādes vadītājs ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas. Ja iestādes vadītājam pēc otrā termiņa beigām līdz valsts noteiktā pensijas vecuma sasniegšanai atlicis pusgads vai mazāk, viņš var ieņemt vadītāja amatu līdz šā vecuma sasniegšanai. Sešus mēnešus pirms termiņa beigām ministrs vai attiecīgi Ministru prezidents pieņem lēmumu par termiņa pagarināšanu, pārcelšanu citā amatā valsts interesēs, ievērojot šā likuma 37. panta nosacījumus, vai par atbrīvošanu no amata sakarā ar termiņa izbeigšanos, informējot par to personu, attiecībā uz kuru lēmums pieņemts.

(4) Pretendentu vai ierēdni ministrijas valsts sekretāra, īpašu uzdevumu ministra sekretariāta vadītāja, Ministru prezidenta biedra sekretariāta vadītāja, Valsts kancelejas direktora un pārraudzībā esošas iestādes vadītāja amatā šā panta trešajā daļā minētā attiecīgā amatpersona ieceļ pēc apstiprināšanas Ministru kabinetā. Minētajā amatā pretendentu vai ierēdni, kuram noteikts pārbaudes laiks, ieceļ, bet par viņa apstiprināšanu amatā lemj Ministru kabinets.

(5) Ieceļot pretendentu vai ierēdni amatā, iestādes vadītājs vai attiecīgā šā panta trešajā daļā minētā amatpersona var noteikt pārbaudes laiku, kas nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus.

(02.06.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2025.)

12.pants. Dokumentu pārbaude

(1) Iestādei ir tiesības pārbaudīt, vai uz pretendentu, kas iecelts ierēdņa amatā konkursa kārtībā, vai ierēdni neattiecas šajā likumā minētie ierobežojumi.

(2) Ja iestāde konstatē, ka uz attiecīgo pretendentu attiecas kāds no likumā minētajiem ierobežojumiem, tā atbrīvo pretendentu no ierēdņa amata sakarā ar neatbilstību ierēdņa obligātajām prasībām.

(14.11.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

13.pants. Ierēdņa solījums

(1) Sākot pildīt ierēdņa amata pienākumus, pretendents, kas ierēdņa amatā tiek iecelts pirmo reizi, dod un paraksta šādu solījumu:

"Es apsolos būt godīgs un taisnīgs, uzticīgs neatkarīgai un demokrātiskai Latvijas Republikai, pildīt amata pienākumus saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi, starptautiskajiem līgumiem, likumiem un valdības lēmumiem un kalpot sabiedrības vispārējām interesēm, lai nodrošinātu tiesisku, efektīvu un atklātu valsts pārvaldes darbību."

(2) Solījumu pieņem iestādes vadītājs. Iestādes vadītāja solījumu pieņem ministrs. Valsts kancelejas direktora solījumu pieņem Ministru prezidents.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2025.)

14.pants. Ierēdņa statusa piešķiršana

(1) Ne vēlāk kā nedēļu pirms ierēdņa amatā pirmo reizi ieceltā pretendenta pārbaudes laika beigām šajā likumā noteiktajā kārtībā tiek novērtēta viņa piemērotība darbam civildienestā.

(2) Ja novērtējums ir pozitīvs, iestādes vadītājs piešķir pretendentam ierēdņa statusu. Ja novērtējums ir negatīvs un pārbaude nav izturēta, iestādes vadītājs atbrīvo pretendentu no ierēdņa amata.

(3) *(Izslēgta ar 02.06.2022. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2008., 29.05.2014. un 02.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2022.)

IV nodaļa
Ierēdņa vispārīgie pienākumi

15.pants. Ierēdņa pamatpienākumi

(1) Ierēdņa pamatpienākumi ir:

1) ievērot Satversmi, Latvijai saistošas starptautisko tiesību normas, likumus un citus normatīvos aktus;

2) neatkarīgi no savas politiskās pārliecības būt lojālam Latvijas Republikai un tās Satversmei un ievērot politisko neitralitāti. Atbilstoši politiskās neitralitātes principam valsts civildienesta ierēdnis savu pienākumu izpildē vadās tikai pēc profesionāliem kritērijiem un lēmumu pieņemšanā nav atkarīgs no politiskās ietekmes;

3) apzinīgi, izrādot personisko iniciatīvu un darbojoties sabiedrības interesēs, pildīt amata pienākumus, priekšniecības likumīgos rīkojumus, atbildēt par savu darbību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un ievērot Ministru kabineta noteiktos ierēdņa uzvedības principus.

(2) Ierēdnis amata pienākumu izpildes laikā un ārpus tā ar savu rīcību nedrīkst diskreditēt sevi, iestādi un valsti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.02.2010. un 26.03.2015. likumu, kas stājas spēkā 22.04.2015.)

16.pants. Pienākums atbildēt par savas darbības vai bezdarbības likumību

(1) Ierēdnis, pildot amata pienākumus, ir atbildīgs par savas darbības vai bezdarbības likumību. Ja ierēdnim rodas šaubas par uzdevuma likumīgumu, viņa pienākums ir atteikties no uzdevuma pildīšanas, rakstveidā informējot amatpersonu, kas devusi uzdevumu.

(2) Ierēdnim ir tiesības apstrīdēt saņemto rīkojumu vai uzdevumu, iesniedzot sūdzību nākamajai augstākajai amatpersonai, kura rīkojumu vai uzdevumu atceļ, atstāj to spēkā vai izdod jaunu. Iestādes vadītājam ir tiesības vērsties pie tiesībsarga ar lūgumu vērtēt rīkojuma vai uzdevuma atbilstību labas pārvaldības principam. Tiesībsarga atzinumu izskata Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2008., 02.06.2022. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2025.)

17.pants. Komercdarbības, ienākumu gūšanas, amatu savienošanas, darbu pildīšanas un citi ierobežojumi

Ierēdņu komercdarbības, ienākumu gūšanas, amatu savienošanas, darbu pildīšanas, kā arī ar tiem saistītos citus ierobežojumus un pienākumus nosaka likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā".

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.05.2003. likumu, kas stājas spēkā 17.06.2003.)

18.pants. Iestādes oficiālā viedokļa izteikšana

Ierēdnis iestādes oficiālo viedokli drīkst izteikt tikai ar iestādes vadītāja pilnvarojumu.

19.pants. Pienākums celt kvalifikāciju

Ierēdņa pienākums ir regulāri papildināt zināšanas un pilnveidot profesionālās iemaņas un prasmes, kas nepieciešamas amata pienākumu pildīšanai.

V nodaļa
Ierēdņa amata pienākumi

20.pants. Ierēdņa amata pienākumu noteikšana

(1) Ierēdņa amata pienākumi tiek noteikti amata aprakstā. Ierēdņa amata apraksta izstrādāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(2) Attiecīgā ierēdņa amata pienākumus, ierēdnim uzsākot pildīt amata pienākumus vai mainot viņam uzticēto amata pienākumu apjomu, ierēdņa amata aprakstā nosaka iestādes vadītājs, iestādes vadītāja amata aprakstā — ministrs, bet Valsts kancelejas direktora amata aprakstā — Ministru prezidents.

(3) Ierēdnis paraksta amata aprakstu, apliecinot, ka ir iepazinies ar to.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2014. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2025.)

21.pants. Prombūtnē esoša ierēdņa aizvietošana vai vakanta ierēdņa amata pienākumu pildīšana

Prombūtnē esoša ierēdņa amata pienākumus vai vakanta ierēdņa amata pienākumus iestādes vadītājs uz laiku papildus tiešajiem amata pienākumiem var uzdot pildīt citiem ierēdņiem.

VI nodaļa
Ierēdņa tiesības

22.pants. Ierēdņa vispārīgās tiesības

Ierēdnim ir šādas vispārīgās tiesības:

1) uz pastāvīgu civildienestu, ja šajā likumā nav noteikts citādi;

2) veikt valsts pārvaldes funkcijas amatam noteiktās kompetences ietvaros;

3) normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos pieprasīt un saņemt no jebkuras fiziskās vai juridiskās personas informāciju, kas nepieciešama amata pienākumu izpildei;

4) uz amata pienākumu izpildei piemērotiem apstākļiem;

5) pieteikties uz vakantajiem ierēdņu amatiem;

6) piedalīties mācību programmās, lai iegūtu amata pienākumu izpildei nepieciešamās zināšanas un prasmes.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.04.2005. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2005.)

23.pants. Atlīdzība

Ierēdnis saņem atlīdzību, kas tiek noteikta atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

24.pants. Pabalsts ierēdņa ievainojuma, ierēdņa vai viņa ģimenes locekļa nāves gadījumā

(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

25.pants. Pabalsts bērna piedzimšanas gadījumā

(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

26.pants. Kompensācija ceļa izdevumu segšanai

(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

27.pants. Pabalsts sakarā ar atbrīvošanu no amata

(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

28.pants. Piemaksa par papildu pienākumu pildīšanu

(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

29.pants. Piemaksa par amata pienākumu pildīšanu paaugstinātas darba intensitātes apstākļos

(Izslēgts ar 14.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 08.12.2008.)

30.pants. Kvalifikācijas celšana un mācību izdevumu segšana

(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

31.pants. Ikgadējais atvaļinājums

(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

32.pants. Mācību atvaļinājums

(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

33.pants. Atvaļinājums bez mēnešalgas saglabāšanas

(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

34.pants. Tiesības ieņemt līdzvērtīgu ierēdņa amatu

(1) Ja tas paredzēts likumā, ierēdnim, kurš atbrīvots no ierēdņa amata sakarā ar ievēlēšanu amatā valsts vai pašvaldību iestādē, pēc pilnvaru termiņa izbeigšanās iestāde nodrošina tiesības ieņemt līdzvērtīgu ierēdņa amatu.

(2) Ja valsts civildienesta attiecības ar ierēdni izbeidz, pamatojoties uz šā likuma 41.panta 1.punkta “n” apakšpunktu, tad viena gada laikā pēc nodarbinātības attiecību izbeigšanas attiecīgajā organizācijā vai šādas

organizācijas dalībvalsts institūcijā, iestādei, neizsludinot atklātu pretendentu konkursu, ir tiesības viņam nodrošināt iepriekšējo vai līdzvērtīgu amatu, ja ir vakants amats un persona atbilst noteiktām prasībām. Papildus minētajam ierēdņa ieskaitīšanu Ārlietu ministrijas rīcībā vai Ārlietu ministrijas pārziņā nosaka Diplomātiskā un konsulārā dienesta likums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.05.2007., 14.11.2008., 25.02.2010. un 14.10.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.12.2010.)

VII nodaļa
Valsts civildienesta gaita

35.pants. Ierēdņa darbības un tās rezultātu novērtējums

(1) Ierēdņa darbību un tās rezultātus katru gadu novērtē tiešais vadītājs vai iestādes vadītāja izveidota vērtēšanas komisija.

(2) Iestādes vadītāja darbību un tās rezultātu ne retāk kā reizi divos gados novērtē komisija, kuru Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izveido attiecīgais Ministru kabineta loceklis. Iestādes vadītāju novērtē pārbaudes laika beigās, ja tas bijis noteikts, kārtējā novērtēšanā un pirms šā likuma 11. panta trešajā daļā noteiktā lēmuma pieņemšanas.

(3) Novērtēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(4) Novērtēšanas rezultāts tiek izmantots par pamatu lēmumam par ierēdņa statusa piešķiršanu, ierēdņa neatbilstību ieņemamam amatam, pārcelšanu amatā, ierēdņa kvalifikācijas pakāpes piešķiršanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.04.2005., 29.05.2014. un 02.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2022.)

36.pants. Ierēdņu amatu klasifikācija un ierēdņu kvalifikācijas pakāpes

(Izslēgts ar 01.12.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

37.pants. Pārcelšana citā amatā valsts interesēs

(1) Lai nodrošinātu labu pārvaldību, it sevišķi civildienesta uzdevumu efektīvu izpildi un sabiedrības uzticību civildienestam, kā arī veicinātu ierēdņa kvalifikācijas izaugsmi, ierēdni, neizsludinot atklātu pretendentu konkursu un motivējot pārcelšanas pieļaujamību un lietderību, var pārcelt jebkurā citā ierēdņa amatā uz noteiktu vai nenoteiktu laiku tajā pašā vai citā iestādē. Pārcelšanas pamatojums var būt arī ierēdņa motivēts lūgums.

(1^1) Ierēdni, kurš pilda amata pienākumus Aizsardzības ministrijā vai tās padotībā esošajā iestādē, uz laiku, bet ne ilgāk kā uz pieciem gadiem valsts interesēs var pārcelt uz Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem profesionālā dienesta karavīra amatā, uzdodot pildīt atsevišķus karavīra amata pienākumus, kuri nav saistīti ar profesionālā dienesta karavīra statusu. Profesionālā dienesta karavīru amatus, kurus var ieņemt ierēdņi, profesionālā dienesta karavīra amata pienākumu izpildes kārtību, atlīdzības noteikšanas un izmaksas kārtību un amatpersonas, kuras ir tiesīgas piemērot disciplinārsodu, nosaka Ministru kabinets.

(2) Ierēdni citā amatā tajā pašā iestādē pārceļ ar šīs iestādes vadītāja vai ministra lēmumu, citā iestādē tā paša ministra padotībā — ar ministra lēmumu, citā iestādē cita ministra padotībā — ar tā ministra lēmumu, uz kura padotības iestādi pārceļ ierēdni. Ja iestādi reorganizē ar Ministru kabineta lēmumu, tad ierēdni citā amatā citā iestādē pārceļ ar tās iestādes vadītāja lēmumu, kura pārņem saistības, vai ar attiecīgā ministra lēmumu.

(2^1) Lēmumu par ierēdņa pārcelšanu ministrijas valsts sekretāra, īpašu uzdevumu ministra sekretariāta vadītāja, Ministru prezidenta biedra sekretariāta vadītāja, Valsts kancelejas direktora un pārraudzībā esošas iestādes vadītāja

amatā vai minētās amatpersonas pārcelšanu citā amatā pieņem šā likuma 11. panta trešajā daļā minētā amatpersona, pamatojoties uz Ministru kabineta lēmumu.

(3) Pārceļot ierēdni, tiek izvērtēts viņa viedoklis. Pārceļot ierēdni uz citu iestādi, tiek izvērtēts arī to iestāžu viedoklis, no kuras un uz kuru ierēdni var pārcelt.

(4) Pārceļot ierēdni citā ierēdņa amatā, kurā noteikta zemāka mēnešalga par iepriekšējo, ierēdnim gadu saglabā iepriekšējā amata mēnešalgu, normatīvajos aktos noteiktās pastāvīgās piemaksas, kas saistītas ar dienestu, un sociālās garantijas, kā arī specializētajā civildienestā noteiktās dienesta pakāpes, izņemot gadījumus, kad ierēdni pārceļ, ja tiek likvidēta iestāde vai ierēdņa amats, tiek samazināts ierēdņu skaits, ir pieņemts lēmums par ierēdņa neatbilstību ieņemamam amatam, kā arī pēc ierēdņa lūguma. Iestāde pēc gada pārskata pārceltā ierēdņa mēnešalgu atbilstoši normatīvajiem aktiem un iestādē noteiktajai darba samaksas sistēmai. Ierēdnis, kurš pārcelts profesionālā dienesta karavīra amatā, ir tiesīgs saņemt tikai tās sociālās garantijas, kuras var piešķirt ierēdņiem.

(5) Pārceļot ierēdni citā amatā uz noteiktu laiku, viņam saglabā tiesības atgriezties iepriekšējā vai līdzvērtīgā amatā.

(6) *(Izslēgta ar 01.12.2009. likumu)*

(7) Ierēdņus, kuriem ir bērni līdz triju gadu vecumam, un grūtnieces nav atļauts pārcelt uz citu apdzīvotu vietu bez viņu piekrišanas.

(8) Ierēdnim, kurš pārcelts citā amatā, ir tiesības piemērot disciplinārsodu par disciplinārpārkāpumu, kas izdarīts iepriekšējos ierēdņa amatos.

(15.05.2003. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.04.2005., 14.09.2006., 14.11.2008., 01.12.2009., 16.03.2017., 21.06.2018., 02.06.2022. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2025.)

37.[1] pants. Norīkošana dienestā starptautiskajā organizācijā valsts interesēs

Ierēdni ar viņa piekrišanu uz noteiktu laiku valsts interesēs var norīkot dienestā starptautiskajā organizācijā, kuras dalībvalsts ir Latvijas Republika vai ar kuru sadarbojas Latvijas Republika, vai šādas organizācijas dalībvalsts institūcijā ārvalstīs. Šādā gadījumā ierēdnim tiek nodrošinātas tiesības pēc atgriešanās ieņemt iepriekšējo vai līdzvērtīgu amatu. Valsts iestāde, kura norīkojusi ierēdni, ir tiesīga viņu atsaukt.

(14.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2017. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2017.)

38.pants. Komandējums

(1) Ierēdni amata pienākumu izpildei var nosūtīt komandējumā ārpus pastāvīgās dienesta vietas, Ministru kabineta noteiktajā kārtībā atlīdzinot ar to saistītos izdevumus.

(2) Ierēdņus, kuriem ir bērni līdz viena gada vecumam, grūtnieces un sievietes, kas baro bērnu ar krūti, nav atļauts nosūtīt komandējumā bez viņu piekrišanas.

(3) Ierēdņa vai ierēdņa amatā iecelta profesionālā dienesta karavīra norīkošana darbā šā likuma 37.[1] pantā minētajās institūcijās nav uzskatāma par komandējumu šā likuma izpratnē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.04.2005., 14.10.2010. un 02.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2022.)

39. pants. Atstādināšana no amata pienākumu izpildes

(1) Ja attiecībā pret ierēdni ir uzsākta kriminālvajāšana, iestādes vadītājs var atstādināt ierēdni no amata

pienākumu izpildes, apturot darba samaksas izmaksu par turpmāko laiku no atstādināšanas dienas.

(2) Iestādes vadītājs atstādina ierēdni no amata pienākumu izpildes, ja attiecībā pret ierēdni kā drošības līdzeklis ir piemērots apcietinājums vai ja to likumā noteiktajos gadījumos pieprasa attiecīgi pilnvarota valsts institūcija, un aptur darba samaksas izmaksu par turpmāko laiku no atstādināšanas dienas.

(3) Ja šā panta pirmajā vai otrajā daļā minēto ierēdni prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu, vai tiesa atzīst par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, darba samaksu par atstādināšanas laiku neizmaksā un viņš uzskatāms par atbrīvotu, skaitot no atstādināšanas dienas. Ja atstādināto ierēdni tiesa attaisno vai kriminālprocess pret viņu tiek izbeigts ar reabilitējošu lēmumu, atstādinātajam ierēdnim izmaksājama darba samaksa par atstādināšanas laiku. Šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā neizmaksāto darba samaksu izmaksā iestāde, samaksas apmēru aprēķinot Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likumā noteiktajā kārtībā. Šā panta otrajā daļā minētajā gadījumā nesaņemto darba samaksu izmaksā saskaņā ar Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likumā noteikto.

(4) Iestādes vadītājam ir tiesības uz laiku, bet ne ilgāk kā uz mēnesi atstādināt ierēdni no amata pienākumu izpildes, apturot darba samaksas izmaksu par turpmāko laiku no atstādināšanas dienas, ja ierēdnis, pildot amata pienākumus, ir alkohola, narkotiku vai toksiska reibuma stāvoklī, kā arī citos gadījumos, kad ierēdņa neatstādināšana no amata pienākumu izpildes var kaitēt viņa paša vai trešo personu drošībai un veselībai vai sabiedrības interesēm. Ja ierēdņa atstādināšana bijusi nepamatota, atstādinātajam ierēdnim izmaksā darba samaksu par atstādināšanas laiku.

(5) Attiecīgās iestādes vadītājs, ministrs vai Ministru prezidents var atstādināt ierēdni no amata pienākumu izpildes uz laiku, bet ne ilgāk kā līdz disciplinārsoda izpildes uzsākšanai, saglabājot mēnešalgu, sociālās garantijas, normatīvajos aktos noteiktās pastāvīgās piemaksas, kas saistītas ar dienestu, kā arī specializētajā civildienestā noteiktās dienesta pakāpes.

(6) Iestādes vadītāju var atstādināt ministrs, Valsts kancelejas direktoru — Ministru prezidents.

(02.06.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2025.)

40.pants. Disciplinārā atbildība

Ierēdņu disciplināratbildību nosaka Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likums. Papildus minētajā likumā noteiktajam Ministru prezidents ir tiesīgs ierosināt, pārņemt un izskatīt jebkuru disciplinārlietu un pats piemērot disciplinārsodu, izmantojot tiesības, kas paredzētas tās iestādes augstākai iestādei, kurā ierēdnis pilda valsts civildienestu.

(14.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2006. Sk. pārejas noteikumus.)

41.pants. Valsts civildienesta attiecību izbeigšanās

(1) Valsts civildienesta attiecības izbeidzas:

1) ja ierēdnis ar iestādes vadītāja, iestādes vadītājs ar ministra, bet Valsts kancelejas direktors ar Ministru prezidenta lēmumu tiek atbrīvots no ierēdņa amata:

a) pēc paša vēlēšanās,

b) sakarā ar termiņa izbeigšanos,

c) sakarā ar pārbaudes neizturēšanu,

d) sakarā ar neatbilstību ieņemamam amatam,

e) sakarā ar neatbilstību ierēdņa obligātajām prasībām,

f) sasniedzot valsts noteikto pensijas vecumu, izņemot šā panta otrajā daļā minēto gadījumu,

g) sakarā ar iestādes vai ierēdņa amata likvidāciju vai ierēdņu skaita samazināšanu,

h) sakarā ar to, ka viņš pārejošas darbnespējas dēļ nav pildījis amata pienākumus ilgāk par četriem mēnešiem pēc kārtas vai ilgāk par sešiem mēnešiem viena gada periodā, ja darbnespēja bijusi ar pārtraukumiem, šajā laikā neieskaitot grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu, kā arī darbnespējas laiku, ja darbnespējas iemesls ir grūtniecība, nelaimes gadījums darbā vai arodslimība,

i) atbrīvošanu no ierēdņa amata piemērojot kā disciplinārsodu,

j) sakarā ar ievēlēšanu amatā valsts vai pašvaldības iestādē,

k) *(izslēgts ar 24.05.2007. likumu)*,

l) sakarā ar tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu krimināllietā,

m) sakarā ar to, ka nespēj veikt amata pienākumus veselības stāvokļa dēļ, un to apliecina ārsta atzinums;

n) pēc paša vēlēšanās sakarā ar to, ka pilda darba pienākumus starptautiskajā organizācijā, kuras dalībvalsts ir Latvijas Republika vai ar kuru sadarbojas Latvijas Republika, vai šādas organizācijas dalībvalsts institūcijā;

2) sakarā ar ierēdņa nāvi;

3) pamatojoties uz savstarpēju vienošanos, kuru apliecina ar rakstveida piekrišanu.

(2) Ja ierēdnis ir sasniedzis valsts noteikto pensijas vecumu, iestādes vadītājs vai ministrs ir tiesīgs pieņemt pamatotu lēmumu par ierēdņa atstāšanu amatā uz noteiktu laiku, bet ne ilgāk kā uz diviem gadiem. Šo termiņu var pagarināt.

(3) Izbeidzot valsts civildienesta attiecības pēc iestādes ierosinājuma, ierēdni rakstveidā brīdina šādos termiņos:

1) nekavējoties — ja valsts civildienesta attiecības izbeidz, pamatojoties uz šā panta pirmās daļas 1. punkta "e", "l" vai "m" apakšpunktā noteikto;

2) trīs darbdienas iepriekš — ja valsts civildienesta attiecības izbeidz, pamatojoties uz šā panta pirmās daļas 1. punkta "c", "d", "h" vai "i" apakšpunktā noteikto;

3) divas nedēļas iepriekš, izņemot šā likuma 11. panta trešajā daļā minēto gadījumu, — ja valsts civildienesta attiecības izbeidz, pamatojoties uz šā panta pirmās daļas 1. punkta "b" apakšpunktā noteikto;

4) vienu mēnesi iepriekš — ja valsts civildienesta attiecības izbeidz, pamatojoties uz šā panta pirmās daļas 1. punkta "f" vai "g" apakšpunktā noteikto.

(4) Valsts civildienesta attiecības pārbaudes laikā pēc ierēdņa ierosinājuma izbeidz triju darbdienu laikā. Citos gadījumos valsts civildienesta attiecības pēc ierēdņa ierosinājuma izbeidz ne vēlāk kā mēnesi pēc ierēdņa iesnieguma saņemšanas.

(5) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajā gadījumā valsts civildienesta attiecības izbeidzas ar ierēdņa nāves brīdi.

(6) Izbeigt valsts civildienesta attiecības, pamatojoties uz šā panta pirmās daļas 3. punktā paredzēto savstarpēju vienošanos, kas noslēgta starp ministru un iestādes vadītāju vai starp Ministru prezidentu un Valsts kancelejas direktoru, var ne agrāk kā sešus mēnešus pēc sadarbības uzsākšanas.

(7) Lēmumu par iestādes vadītāja atbrīvošanu no amata pieņem ministrs, bet par Valsts kancelejas direktora atbrīvošanu — Ministru prezidents. Lēmumu par valsts sekretāra, īpašu uzdevumu ministra sekretariāta vadītāja, Ministru prezidenta biedra sekretariāta vadītāja, Valsts kancelejas direktora un pārraudzībā esošas iestādes vadītāja atbrīvošanu no amata attiecīgā amatpersona pieņem, pamatojoties uz Ministru kabineta lēmumu, izņemot gadījumu, kad civildienesta attiecības tiek izbeigtas, pamatojoties uz šā panta pirmās daļas 1. punkta "a" apakšpunkta vai 3. punkta nosacījumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.09.2006., 24.05.2007., 25.02.2010., 14.10.2010., 29.05.2014., 21.06.2018., 02.06.2022. un 29.05.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2025.)

42.pants. Lietu nodošana

Ierēdnis, ar kuru tiek izbeigtas valsts civildienesta attiecības vai kurš tiek pārcelts citā amatā, nodod iestādes vadītāja norīkotai personai ar amata izpildi saistītos lietvedības dokumentus, materiālus, materiālās vērtības, rakstot pieņemšanas-nodošanas aktu, un veic norēķinus ar iestādi.

43. pants. Izziņa par valsts civildienestu

(1) Iestādei ir pienākums pēc ierēdņa vai personas, ar kuru izbeigtas valsts civildienesta attiecības, rakstveida pieprasījuma vai valsts vai pašvaldības institūcijas pieprasījuma tās funkciju veikšanai izsniegt rakstveida izziņu par ierēdņa valsts civildienesta attiecību ilgumu, veiktajiem amata pienākumiem, ieturētajiem nodokļiem, valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veikšanu un valsts civildienesta attiecību izbeigšanas pamatu.

(2) Izziņā norāda pieprasītās ziņas, kuras iestāde var pamatot ar tās lietvedībā vai arhīvā esošiem dokumentiem.

(21.06.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē likums "Par valsts civildienestu" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, 10.nr.; 1995, 12.nr.; 1996, 9., 14., 22.nr.; 1997, 9., 22.nr.; 2000, 5.nr.).

2. *(Izslēgts ar 14.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 08.12.2008.)*

2.[1] Līdz 2007.gada 1.janvārim valsts aģentūras direktors likumā noteiktajā kārtībā nosaka ierēdņu amatus valsts aģentūrā. Valsts aģentūras direktors ne vēlāk kā līdz 2007.gada 1.janvārim darbiniekam, kurš valsts aģentūrā ieņem amatu, kas ir noteikts kā ierēdņa amats, rakstveidā paziņo par amata statusa maiņu un brīdina viņu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu un valsts civildienesta attiecību uzsākšanu. Ja darbinieks pēc paziņojuma saņemšanas nepiekrīt ieņemt ierēdņa amatu un valsts aģentūra nevar piedāvāt viņam citu amatu, kas nav ierēdņa amats, vai viņš nepiekrīt ieņemt citu piedāvāto amatu, valsts aģentūras direktors ar darbinieku izbeidz darba tiesiskās attiecības ar 2007.gada 1.februāri. Darbinieku, kurš pēc paziņojuma saņemšanas piekrīt ieņemt ierēdņa amatu un kurš atbilst šā likuma 7.pantā noteiktajām obligātajām prasībām, ar 2007.gada 1.februāri ieceļ ierēdņa amatā un ne vēlāk kā līdz 2007.gada 1.martam viņam piešķir ierēdņa statusu. Attiecībā uz aģentūras darbinieku, kurš valsts aģentūrā piekrīt ieņemt ierēdņa amatu un kuram nav augstākās izglītības, šā likuma 7.panta pirmās daļas 3.punktā minētā prasība par augstāko izglītību piemērojama no 2013.gada 1.novembra. Ja šajā punktā minētais ierēdnis nav uzsācis studijas augstākās izglītības iestādē, viņš līdz 2008.gada 1.oktobrim uzsāk tās un iesniedz aģentūras direktoram augstākās izglītības iestādes izsniegtu izziņu par studiju uzsākšanu. Šajā punktā minētais ierēdnis, kurš studē augstākās izglītības iestādē,

katru gadu līdz 15.oktobrim iesniedz aģentūras direktoram augstākās izglītības iestādes izsniegtu izziņu par studiju sekmīgu turpināšanu. Ierēdni, kurš šajā punktā noteiktajā termiņā nav uzsācis studijas augstākās izglītības iestādē vai studijas neturpina (nav iesniedzis izziņu par studiju sekmīgu turpināšanu), atbrīvo no ierēdņa amata valsts aģentūrā sakarā ar neatbilstību ierēdņa obligātajām prasībām. Ja šajā punktā minētajam ierēdnim līdz vecuma pensijas piešķiršanai noteiktā vecuma sasniegšanai atlikuši seši gadi vai mazāk, viņš var ieņemt ierēdņa amatu arī bez augstākās izglītības iegūšanas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.09.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

3. Ierēdņiem un ierēdņu kandidātiem, kuri ieņem ierēdņu amatus, kas pēc šā likuma spēkā stāšanās vairs nav uzskatāmi par ierēdņu amatiem, iestādes vadītājs par amata statusa maiņu paziņo rakstveidā. Ja minētās personas piekrīt, iestādes vadītājs noslēdz darba līgumus. Attiecībā uz šādām personām vienu gadu pēc darba līguma noslēgšanas tiek piemērotas šā likuma 24., 25., 30., 31. un 32.pantā noteiktās sociālās garantijas. Ar ierēdni vai ierēdņa kandidātu, kurš mēneša laikā pēc paziņojuma saņemšanas nepiekrīt noslēgt darba līgumu, iestādes vadītājs izbeidz civildienesta attiecības, izmaksājot viņam šā likuma 27.pantā minēto pabalstu.

4. *(Izslēgts ar 14.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 08.12.2008.)*

5. Šā likuma 7.panta 3.punkts attiecas arī uz ierēdņiem un ierēdņu kandidātiem, kuri šā likuma spēkā stāšanās dienā saskaņā ar šo likumu ieņem ierēdņa amatu šā likuma 3.panta pirmajā daļā minētajās valsts pārvaldes iestādēs. Ministru kabinets nosaka kārtību un termiņus 7.panta 3.punkta piemērošanai attiecībā uz minētajām personām.

6. Attiecībā uz ierēdņiem un ierēdņu kandidātiem, kuri šā likuma spēkā stāšanās dienā ieņem šā likuma 3.panta pirmajā daļā minētajās iestādēs vadītāja amatu, šā likuma 11.panta otrajā daļā noteiktais termiņš tiek skaitīts no šā likuma spēkā stāšanās dienas.

7. Līdz 2010.gada 1.janvārim Valsts meža dienesta ierēdņa amatu var ieņemt arī persona, kurai ir amata prasībām atbilstoša profesionālā vidējā izglītība.

(29.03.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.04.2001.)

8. Likuma 36.panta pirmā daļa ir spēkā līdz 2005.gada 31.decembrim.

(14.04.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2005.)

9. Grozījumi likuma 23.panta pirmajā daļā un 36.panta otrajā daļā stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(14.04.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2005.)

9.[1] Šā likuma 40.panta jaunā redakcija stājas spēkā vienlaikus ar Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likumu.

(14.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

10. Līdz 2005.gada 31.decembrim ierēdnis saņem mēnešalgu atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.novembra noteikumiem Nr.959 "Noteikumi par ierēdņu un tiešās pārvaldes iestāžu darbinieku darba samaksu, kvalifikācijas pakāpēm un ierēdņu pabalstiem".

(14.04.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2005.)

11. Līdz 2006.gada 31.decembrim specializētā civildienesta ierēdņi Valsts ieņēmumu dienestā saņem mēnešalgu

atbilstoši Ministru kabineta 2002.gada 28.maija noteikumiem Nr.220 "Noteikumi par darba samaksas sistēmu Valsts ieņēmumu dienesta ierēdņiem un darbiniekiem".

(14.04.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.05.2005.)

12. Specializētā valsts civildienesta ierēdņi, kas ieņem amatu Valsts policijā, Drošības policijā, Iekšlietu ministrijas Sakaru centrā, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrā, Valsts robežsardzē, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā un Ieslodzījuma vietu pārvaldē, ar 2006.gada 1.oktobri uzskatāmi par amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādēs vai Ieslodzījuma vietu pārvaldē, un 2006.gada 1.oktobrī ar viņiem izbeidzas valsts civildienesta attiecības. Līdz 2006.gada 31.decembrim minētās amatpersonas saglabā šā likuma 22.panta 1.punktā minētās tiesības un attiecībā uz tām var piemērot šā likuma 37.pantu.

(14.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

13. Izbeidzot valsts civildienesta attiecības saskaņā ar šā likuma pārejas noteikumu 12.punktu, netiek piemērots šā likuma 27.pants.

(14.09.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

14. Līdz 2008.gada 15.decembrim Valsts civildienesta pārvalde pabeidz vai nodod tās lietvedībā esošās lietas iestādēm atbilstoši šā likuma 4.pantā noteiktajai kompetencei. Lietas, kuras netiek pabeigtas vai kuras nepiekrīt nevienai no šā likuma 4.pantā minētajām iestādēm, izskata Valsts kanceleja, un lēmumu attiecīgajās lietās pieņem Valsts kancelejas direktors, bet lietās par ierēdņiem, kas pilda dienestu Valsts kancelejā, — Ministru prezidents. Disciplinārlietas, kuru izskatīšanu Valsts civildienesta pārvalde nav pabeigusi, izskata un lēmumu tajās pieņem Ministru prezidents vai nodod tās izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai citai augstākajai valsts pārvaldes iestādei.

(14.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.12.2008.)

15. Līdz 2008.gada 15.decembrim Valsts civildienesta pārvalde nodod Finanšu ministrijai personāla un to civildienesta attiecības izbeigušo personu vienotās uzskaites sistēmu, kurām ir ierēdņa statuss.

(14.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.12.2008.)

16. Ministru kabinets šā likuma 4.panta trešajā daļā minētos Ministru kabineta noteikumus izdod līdz 2009.gada 1.jūlijam.

(14.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.12.2008.)

17. Saskaņā ar šo likumu noteikto atlīdzību (mēnešalgu, prēmijas u.c.) 2009.gadā nosaka atbilstoši likumam “Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā”.

(12.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2009.)

18. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2010.gada 30.jūnijam piemērojami Ministru kabineta 2007.gada 4.septembra noteikumi Nr.599 “Kārtība, kādā Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi pilda valsts civildienesta ierēdņa amatu Iekšlietu ministrijā un Tieslietu ministrijā”, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

19. Šā likuma 4.panta otrās daļas 4.punkts un 9.panta $2.^1$ daļa stājas spēkā 2015.gada 1.septembrī.

(29.05.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.06.2014.)

20. Grozījumi šā likuma 37. pantā par ierēdņa pārcelšanu uz Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem profesionālā dienesta karavīra amatā stājas spēkā 2017. gada 1. jūlijā.

(16.03.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2017.)

21. Attiecībā uz ierēdņiem, par kuriem saskaņā ar šā likuma 41. panta 1. punkta "f" apakšpunktu izdots rīkojums par atstāšanu amatā uz nenoteiktu laiku, šā likuma 41. panta otrajā daļā noteiktais divu gadu termiņš tiek skaitīts no 2019. gada 1. janvāra.

(21.06.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

22. Iestādes vadītāju, kurš turpina pildīt pienākumus pēc 2022. gada 30. jūnija, var atkārtoti iecelt tajā pašā amatā uz vēl vienu termiņu.

(02.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2022.)

23. Ierēdņi, kuri līdz 2022. gada 30. jūnijam pārcelti citā ierēdņa amatā, kurā noteikta zemāka mēnešalga par iepriekšējo, turpina saņemt iepriekšējā amata mēnešalgu, normatīvajos aktos noteiktās pastāvīgās piemaksas, kas saistītas ar dienestu, un sociālās garantijas, kā arī saglabā specializētajā civildienestā noteikto dienesta pakāpi.

(02.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2022.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(02.11.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2022.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 1975.gada 10.februāra direktīvas 75/117/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu, ievērojot principu par vienlīdzīgu atalgojumu vīriešiem un sievietēm;

2) Padomes 1976.gada 9.februāra direktīvas 76/207/EEK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz darba, profesionālās izglītības un izaugsmes iespējām un darba apstākļiem;

3) Padomes 1997.gada 15.decembra direktīvas 97/80/EK par pierādīšanas pienākumu diskriminācijas gadījumos, kas pamatojas uz dzimumu;

4) Padomes 2000.gada 29.jūnija direktīvas 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības;

5) Padomes 2000.gada 27.novembra direktīvas 2000/78/EK, kas nosaka kopēju sistēmu vienādai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju;

6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 23.septembra direktīvas 2002/73/EK, ar kuru groza Padomes direktīvu 76/207/EEK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz darba iespējām, profesionālo izglītību un paaugstināšanu amatā, kā arī darba nosacījumiem;

7) Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija direktīvas (ES) 2019/1152 par pārredzamiem un paredzamiem darba apstākļiem Eiropas Savienībā.

Likums stājas spēkā 2001.gada 1.janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2000.gada 7.septembrī.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2000.gada 22.septembrī

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"